

Οι Βίκινγκς στον Πειραιά

Η ερώτηση προέκυψε σε ένα νεανικό δωμάτιο ύστερα από τους τελευταίους «Avengers»: «Δηλαδή, ο Θωρ είναι ο πιο δυνατός από τους Βίκινγκς; Υπάρχουν ακόμη Βίκινγκς;». Ευτυχώς που η ποπ κουλτούρα παρέχει ακόμη τα απαραίτητα ερεθίσματα ώστε η ανάγνωση ενός βιβλίου να προκύπτει ως φυσιολογική συνέπεια της ερώτησης ενός επτάχρονου. Η έκδοση «άνθρωποι του Βορρά: Βίκινγκς» της πολύπειρης Ελένης Σαραντίτη είχε το όνομα που μας αφορούσε, αλλά αποδείχθη-

κε ότι είχε και τη χάρη όσον αφορά τη διήγηση της ιστορίας. Από την καταγωγή του ονόματος των Βίκινγκς, που «ανέκαθεν δίχασε ιστορικούς και γλωσσολόγους» (τι σημαίνει αλήθεια: πειρατής ή κόλπος;) ως τα ταξίδια και τον εκχριστιανισμό τους το βιβλίο

ανασκευάζει στερεότυπα και παρερμηνείες (μία από αυτές ότι οι Βίκινγκς χρησιμοποιούσαν ανθρώπινα κρανία ως ποτήρια). Ναι, οι σκανδιναβοί πολεμιστές ήταν βίαιοι, αλλά όχι περισσότερο «από τους υπόλοιπους στρατούς της Ευρώπης της εποχής εκείνης - ο στρατός του Καρλομάγνου (742/47-814), ο οποίος είχε στόχο να μην αφήσει κανέναν «εθνικό» ζωντανό, αφάνισε ολόκληρες φυλές», σημειώνει η συγγραφέας.

Εκπλήξεις

Η Σαραντίτη έχει ανασύρει από τη βιβλιογραφία (παρατίθεται στο τέλος) ψηφίδες πληροφοριών τις οποίες έχει συνταιριάζει ώστε να ταιριάζουν σε μια συναρπαστική αφήγηση. Από τη στιγμή που ο αναγνώστης θα ξεκινήσει την «περιήγηση» στον τρόπο ζωής, τα έθιμα και τη λογοτεχνία των Βίκινγκς, οι εκπλήξεις διαδέχονται η μία την άλλη. Σύμφωνα με τον δανό αρχαιολόγο Ραφν, η επιγραφή του Λέοντα του Πειραιά αναφέρει τον Χάρολντ τον Μακρό, διοικητή της αυτοκρατορικής φρουράς των Βαράγγων στο Βυζάντιο, ενώ οι κυκλικές σειρές ρουνικής γραφής στη βάση του λιονταριού είναι «αδιάψευστο σημάδι ότι οι Βίκινγκς είχαν αποβιβαστεί στον Πειραιά...». Ένα άλλο επεισόδιο μέσα στο βιβλίο, που επίσης υπονομεύει τη μονοδιάστατη ανάγνωση των Βίκινγκς ως πολεμοχαρούς έθνους είναι η ίδρυση στην Ισλανδία το 930 μ.Χ. του Αλθίνγκι, που πλέον θεωρείται το αρχαιότερο Κοινοβούλιο στον ευρωπαϊκό χώρο και σήμανε την έναρξη της Ισλανδικής Κοινοπολιτείας.

Από τα πιο συγκινητικά κεφάλαια αποδεικνύεται εκείνο όπου περιγράφεται η σχέση των Βίκινγκς με τη θάλασσα και τα δέντρα, ενώ ξεχωριστό - και για την επιρροή της ποπ κουλτούρας, που αναφέραμε - έχει εκείνο για τους θεούς, τους μύθους και τον τελευταίο βασιλιά, Χάραλντ Γ' της Νορβηγίας (1015 - 1066), ο οποίος προώθησε τον χριστιανισμό, διατηρούσε στενές σχέσεις με τους βυζαντινούς αυτοκράτορες και το 1048 ίδρυσε το Οσλο.

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΒΕΚΙΟΣ